

PELAKSANAAN AMALAN PENGAJARAN BERASASKAN KAEDAH PERKONGSIAN MENERUSI KONTEKS PENGINTEGRASIAN KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI (KBAT) DALAM MATA PELAJARAN PENDIDIKAN ISLAM

Implementation of Teaching Practices Based on Partnership Methods Through The Context of Integration of High Level Thinking Skills (HOTS) in Islamic Education Subjects

Mohd Syaubari Othman¹, Mohd Ridhuan Mohd Jamil¹

Submitted: 26-Jan-2021
Accepted: 05-Jun-2021
Revised: 26-Jun-2021
Published: 28-Jun-2021

¹Fakulti Pembangunan Manusia
Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI)
35900 Tanjung Malim, Perak.

*Corresponding author's email: syaubari@gmail.com

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti pelaksanaan amalan pengajaran berasaskan perkongsian menerusi konteks pengintegrasian KBAT dalam mata pelajaran pendidikan Islam. Kajian ini melibatkan guru-guru pendidikan Islam sekolah Kebangsaan di negeri Perak. Komponen berfikir aras tinggi seperti kemahiran banding beza, kemahiran menyusun urutan, kemahiran membuat ramalan, kemahiran membuat definisi dan kemahiran mencipta analogi yang di lihat dalam tiga prinsip amalan pengajaran iaitu kesediaan, amalan dan hasil untuk disesuaikan dengan kerangka konseptual kajian. Kajian ini menggunakan analisis deskriptif menerusi instrumen soal selidik. Instrumen yang digunakan ini dibina oleh pengkaji dengan pengubahsuaian daripada instrument KBAT Kementerian Pendidikan Malaysia dan pakar yang terlibat serta kandungannya disahkan oleh panel rujukan pakar. Tahap nilai kebolehpercayaan alfa Cronbach yang diperolehi adalah tinggi iaitu antara (0.82173). Seramai 350 orang guru pendidikan Islam dipilih secara rawak mudah untuk menjawab instrumen soal selidik. Data kajian di analisis secara deskriptif menggunakan frekuensi dan peratusan min. Secara keseluruhannya, hasil kajian mendapati pelaksanaan amalan pengajaran berasaskan perbincangan menerusi konteks kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) adalah berada pada tahap tinggi menerusi min bagi keseluruhan (4.44). Bagi dapatan mengikut komponen yang terdiri daripada kesediaan mencatatkan min (4.46), amalan mencatatkan min (4.41) dan hasil mencatatkan min (4.41). Implikasi dan cadangan yang dikemukakan dapat memberi gambaran yang bermanfaat kepada kementerian, sekolah, guru dan masyarakat dalam meningkatkan strategi pembelajaran berasaskan pendekatan perbincangan seiring dengan konsep kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT) seperti di dalam Pelan Pembangunan Pendidikan 2013-2025.

Kata Kunci: Strategi pembelajaran, perkongsian, KBAT

Abstract

This study aims to identify the implementation of partnership -based teaching practices through the context of the integration of HOTS in Islamic education subjects. This study involved Islamic education teachers in National schools in the state of Perak. Components of high -level thinking such as contrast skills, sequencing skills, prediction skills, definition making skills and analogy creating skills are seen in the three principles of teaching practice, namely readiness, practice and outcome to fit the conceptual framework of the study. This study uses descriptive analysis through a questionnaire instrument. The instrument used was constructed by the researcher with modifications from the KBAT instrument of the Ministry of Education Malaysia and the experts involved and its content was

verified by an expert reference panel. The level of Cronbach's alpha reliability value obtained is high that is between (0.82173). A total of 350 Islamic education teachers were selected at simple random to answer the questionnaire instrument. Study data were analyzed descriptively using frequency and percentage of mean. Overall, the results of the study found that the implementation of discussion-based teaching practices through the context of high-level thinking skills (HLTS) is at a high level through the mean for the whole (4.44). For the findings by component consisting of willingness to record a mean (4.46), practice recorded a mean (4.41) and results recorded a mean (4.41). Implications and suggestions submitted can provide a beneficial picture to the ministry, schools, teachers and the community in improving learning strategies based on discussion approach in line with the concept of high-level thinking skills (HLTS) as in the Education Development Plan 2013-2025.

Keywords: Learning strategies, partnerships, HOTS

1.0 PENGENALAN

Sistem pendidikan abad ke 21 membentuk strategi pengajaran berpusatkan murid untuk digunakan oleh para guru semasa menyampaikan PdPc bahkan telah menjadi asas utama dalam inovasi kurikulum seluruh dunia. Menurut (Ab Halim Tamuri & Mohammad Khairul Azman AJuhary, 2010) telah mendefinisikan strategi pengajaran berpusatkan murid sebagai pengambilalihan tugas atau tanggungjawab daripada guru oleh pelajar semasa sesi dPc. Strategi ini memerlukan penglibatan pelajar secara aktif dalam sesuatu aktiviti yang dijalankan melalui bimbingan dan panduan daripada guru (Amabile, Hennessey, B. A & T. M, 2010).

Selain itu, pengajaran berpusatkan murid berupaya meningkatkan penglibatan murid dalam proses PdPc, pembentukan kemahiran berfikir, menambahkan keyakinan diri, menggalakkan pelajar menghasilkan idea, menggalakkan pelajar membina ilmu dan mewujudkan suasana kerjasama dalam kalangan pelajar (Asmawati Suhid & Fathiyah Mohd Fakhruddin, 2012). Strategi pengajaran berpusatkan murid mempunyai ciri-ciri yang tertentu (Azhar Ahmad., 2006) seperti pelajar lebih fokus dalam PdP, melibatkan proses komunikasi dua hala, kepimpinan guru bercorak demokratik, pembinaan kreativiti pelajar dan pembelajaran yang bercorak pengarahannya sendiri. Keseluruhannya, strategi berpusatkan pelajar ini digunakan secara meluas di sekolah-sekolah seluruh Malaysia. Semua guru yang terlatih dikehendaki untuk mengetahui perkara-perkara asas yang digunakan untuk memastikan kaedah pengajaran yang digunakan di dalam kelas ialah pengajaran berpusatkan pelajar.

2.0 LATARBELAKANG DAN PERNYATAAN MASALAH

Aktiviti secara perkongsian yang dilaksanakan mengikut strategi-stategi yang telah ditetapkan menjadikan pelajar lebih memberi perhatian dan tumpuan dalam setiap kandungan atau konsep pembelajaran yang dilaksanakan Menurut (Brookhart, S, (2010). Kaedah perkongsian ini adalah bersesuaian dalam menghasilkan keupayaan pelajar untuk berfikir, menyelesaikan masalah, membuat keputusan dan membentuk minda yang kreatif dan kritikal. (Kamarul Azmi Jasmi, Ab. Halim Tamuri & Mohd Izham Mohd Hamzah, 2010). Maka menjadi keperluan pengaplikasian kaedah ini diterjemahkan menerusi mata pelajaran pendidikan Islam yang menekankan pembelajaran berasaskan pembentukan pengetahuan pelajar secara optimum.

Kaedah perkongsian ini memberi impak yang amat baik terhadap perkembangan pendidikan masa kini. Hal ini kerana, kaedah perkongsian menekankan aspek penglibatan pelajar secara menyeluruh berbanding kaedah tradisional yang

berpusatkan guru. Kaedah perkongsian ini dapat merangsang minda pelajar-pelajar melalui kemampuan untuk menyampaikan idea dan pandangan, gerak kerja secara bersama di dalam pembelajaran, peningkatan kemahiran sosial dan pengukuhan isi kandungan pengajaran (Kementerian Pendidikan Malaysia, (2014). Walaubagaimana pun, implikasi yang negatif dalam kaedah ini adalah disiplin sesetengah pelajar menjadi tidak terkawal semasa sesi perbincangan. Hal ini dapat mengganggu pelajar-pelajar yang lain yang memberi fokus kepada isi perbincangan. Namun kewujudan elemen negatif di dalam kaedah ini memerlukan penyelesaian secara tuntas menerusi kefahaman yang mendalam dan panduan yang berkesan dalam kalangan guru dalam proses pengendalian kaedah perkongsian ini (Noor Hisham Md Nawi, 2011).

Kajian ini meneroka dan menganalisis kewujudan pelaksanaan amalan pengajaran secara kolaboratif perbincangan di dalam PdPc yang dilaksanakan oleh guru di sekolah dan bagaimana kaedah perbincangan di intergrasikan secara menyeluruh di dalam proses PdPc

3.0 KAJIAN KEPUSTAKAAN

3.1 Pendekatan Pengajaran Berpusatkan Murid

Asas pengajaran berpusatkan murid meletakkan guru sebagai fasilitator menerusi pembentukan pengalaman pembelajaran yang dapat menarik minat pelajar serta menggalakkan penglibatan sepenuhnya di dalam proses PdPc (Wan Mat Sulaiman & Hjh Norkhairiah, 2011). Proses pengajaran berpusatkan murid ini adalah berdasarkan beberapa konsep yang telah ditetapkan.

- a) Memberi peluang kepada pelajar untuk belajar secara individu, kumpulan dan kelas.
- b) Penglibatan pelajar dalam membentuk pembelajaran melalui rundingan berasaskan kekuatan dan kelemahan pelajar.
- c) Memberi pelajar kebebasan untuk membuat pilihan tentang bahan sumber dan aktiviti pembelajaran yang akan dijalankan.
- d) Guru perlu mewujudkan prosedur pemantauan agar pelajar bertanggungjawab ke atas apa pelajari.
- e) Pembentukan garis panduan dalam menentukan kriteria penilaian secara kolaboratif antara guru dan pelajar.
- f) Merancang penilaian pelajar secara kolaboratif dan berterusan.
- g) Pelajar bebas memberi pendapat dengan bimbingan dan panduan daripada guru

Proses penghasilan aktiviti yang memerlukan penglibatan secara aktif oleh pelajar memerlukan kefahaman yang jelas bagaimana fungsi pelajar itu berperanan di dalam bilik darjah. Penghasilan aktiviti berasaskan pelajar menjadi teras utama dalam mengerakkan proses perjalanan PdPc menerusi guru sebagai pemantau, penyelia dan penilai berdasarkan panduan yang telah ditetapkan di awal pengajaran (Khalid, T, 2010; KPM, 2014). Contoh kaedah yang digunakan dalam kelas:

- a) Sumbang saran dan perdebatan
- b) Main Peranan, kerja lapangan dan pengurusan projek.
- c) Pelbagai sumber rujukan seperti ensiklopedia, internet, pemerhatian
- d) Lokasi pembelajaran yang pelbagai seperti makmal komputer, padang sekolah, dewan

- e) Penerangan dan praktikal
- f) Pengajaran oleh rakan sebaya
- g) Guru mencapai setiap pelajar dalam aktiviti berkumpulan kecil

Secara keseluruhannya strategi pengajaran berpusatkan murid ini akan mewujudkan pembelajaran lebih bersifat aktif dan bukan pasif, penekanan kepada pembelajaran dan pemahaman lebih mendalam, meningkatkan sifat kebertanggungjawaban murid, meningkatkan autonomi murid, saling kebergantungan di antara guru dan murid, saling menghormati antara guru dan murid dan penghasilan PdPc yang lebih refleksif untuk guru dan murid.

3.2 Kaedah Pengajaran Perkongsian

Mengikut (Saavedra, A. & Opfer, V, 2012) pengajaran secara perkongsian merupakan satu proses aktif yang melibatkan guru dan murid dalam persekitaran pembelajaran. Pelaksanaan kaedah perkongsian ini menjadikan murid akan menjadi lebih aktif, berkesan dan membentuk kepelbagaian pemikiran. Bagi menggalakkan penyertaan aktif murid dalam aktiviti pembelajaran, aktiviti berkumpulan perlu diadakan supaya murid menerusi interaksi sesama mereka sewaktu perkongsian-perbincangan yang dilaksanakan (Rosnani, 2012). Bagi (Brookhart, S, 2010) menjelaskan kaedah ini, guru hendaklah memastikan pelajar sentiasa berminat untuk mengikuti pembelajaran. Guru-guru perlu menggalakkan para pelajar berfikir untuk lebih menghasilkan daya pemikiran yang lebih kreatif, inovatif dan menghasilkan idea yang bernas

Kaedah pengajaran perkongsia secara berkumpulan ini termasuk dalam model pembelajaran koperatif (Amabile, Hennessey, T. M, 2010) yang menjelaskan pembelajaran secara koperatif adalah merupakan pembelajaran aktif yang berupaya mengubah suatu situasi pembelajaran yang pasif kepada suatu yang dinamis serta berpusatkan murid. (Ab Halim et al, 2010) menjelaskan terdapat tiga prinsip pembelajaran utama dalam pengajaran secara perkongsian ini iaitu perancangan, pelaksanaan dan amalan.

4.0 PERNYATAAN MASALAH

Pendekatan perkongsian merupakan salah satu komponen di dalam pengajaran berpusatkan murid untuk perkembangan kaedah pengajaran untuk menghasilkan kepelbagaian metodologi yang salah satu elemen di dalam amalan kemahiran berfikir aras tinggi (KBAT). Untuk itu, teknik perkongsian ini memerlukan kefahaman yang mendalam di kalangan guru agar proses yang dibentuk menepati konsep perkongsian yang sebenar Brookhart, S, (2010). Keperluan untuk guru memahami merupakan asas bagi mengaplikasikan kepada pelajar yang sentiasa memerlukan bimbingan dan panduan daripada guru dan sekiranya guru tidak menguasai kemahiran ini, pelaksanaan kaedah perbincangan ini akan terjejas (Noor Hisham Md Nawi, 2011)

Oleh itu melalui kajian ini ianya akan menghasilkan kerangka kefahaman yang perlu ada dalam kalangan guru mengenai kaedah perkongsian dan bagaimana penerapan kaedah perkongsian yang berkesan di kalanganmurid memastikan proses transisi ilmu berlaku denga teratur dan tepat. Dapatan kajian mendapati pengajaran guru di dalam kelas mengaplikasikan kaedah perkongsian yang tidak menjuruskan kepada pemahaman isi kandungan pengajaran tetapi sebaliknya tumpuan lebih diberikan konteks kandungan tajuk. Ini menyebabkan murid yang terlibat tidak dapat memahami sebaliknya tertumpu kepada pembelajaran secara hafalan di dalam kumpulan (Partnership for 21st Century Skills, 2010; KPM, 2014). Maka

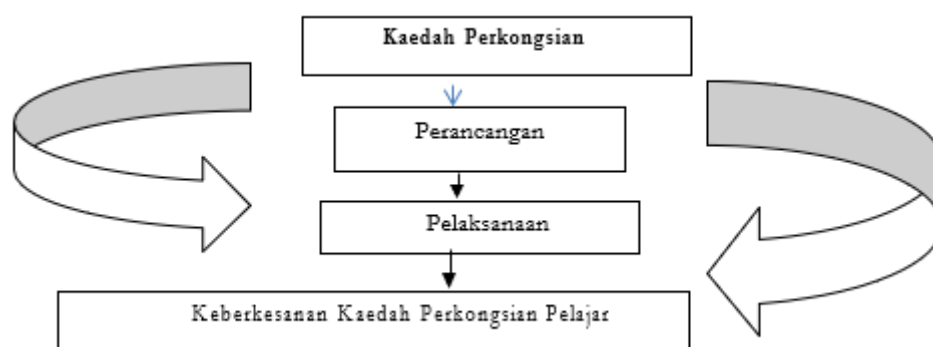
kajian ini menganalisis bagaimana pengajaran secara perkongsian ini diaplikasikan secara bertepatan dengan kehendak asas konsep interaksi berkualiti di dalam kumpulan

Belum terdapat kajian yang menfokuskan sejauh mana kaedah perkongsian di dalam mata pelajaran pendidikan Islam. Kajian sebelum ini lebih berfokus kepada kaedah koperatif, inkuri dan penyelesaian masalah dalam menghasilkan kefahaman yang kukuh di kalangan murid (Saavedra, A. & Opfer, V, 2012). Maka kajian ini menghuraikan asas perbincangan yang berkesan dalam membentuk kefahaman kepada murid yang mempelajari pendidikan Islam. Perkongsian adalah merupakan konsep yang wujud di dalam teori-teori pembelajaran dengan bagaimana proses menstrukturkan perkongsian menjadi suatu yang diberi penekanan utama. Sekiranya dibandingkan di antara teori-teori barat dan Islam. Islam meletakkan perincian dengan jelas berkaitan prinsip dan konsep perkongsian yang dapat membentuk keberkesanan. Secara keseluruhannya, perbincangan mengenai kaedah perkongsian sebagai mekanisme utama dalam penentuan PdPc yang meletakkan paradigma baharu dalam membentuk keberkesanan di dalam pemerolehan ilmu oleh murid.

5.0 OBJEKTIF KAJIAN

- a) Mengetahui amalan pengajaran guru menggunakan perkongsian berdasarkan aspek perancangan
- b) Mengetahui amalan pengajaran guru menggunakan perkongsian berdasarkan aspek pelaksanaan
- c) Mengetahui amalan pengajaran menggunakan perkongsian berdasarkan aspek penghasilan

6.0 KERANGKA KONSEPTUAL KAJIAN

(Sumber : Brookhart, 2010.; KPM, 2014)

7.0 METODOLOGI KAJIAN

7.1 Reka Bentuk Kajian

Reka bentuk kajian ini merupakan kaedah tinjauan yang bersifat kuantitatif. Hasil dapatan kajian ini dilihat melalui bentuk perkiraan yang merangkumi nombor dan formula tertentu. Menurut (Creswell, 2009) kaedah tinjauan merupakan satu cara yang spesifik bagi mengumpul maklumat berkenaan sekumpulan besar populasi. Kaedah tinjauan ini menggunakan kaedah soal selidik bertujuan untuk melakukan penilaian yang melibatkan 3 komponen utama.

- a) Pelaksanaan amalan pengajaran guru menggunakan perkongsian berdasarkan aspek Perancangan
- b) Pelaksanaan amalan pengajaran guru menggunakan perkongsian berdasarkan aspek Pelaksanaan
- c) Pelaksanaan amalan pengajaran menggunakan perkongsian berdasarkan aspek penghasilan.

Kajian ini merupakan satu tinjauan awal yang hanya menggunakan soal selidik dan kaedah pengukuran berdasarkan ujian analisis deskriptif iaitu min bagi menentukan ciri-ciri pembolehubah tanpa melakukan genaralisasi. Kajian ini menggunakan instrumen bagaimana pelaksanaan pengajaran secara perkongsian menerusi mata pelajaran pendidikan Islam menerusi analisis daripada perspektif perancangan, pelaksanaan dan penghasilan.

7.2 Populasi dan Sampel Kajian

Kajian ini melibatkan guru-guru pendidikan Islam sekolah rendah di Negeri Perak yang berjumlah 350 orang dengan pembahagian taburan kajian menggunakan tiga zon utama Perak melibatkan Perak Utara, Perak Tengah dan Perak Selatan. Berdasarkan jadual (Krajie & Morgan, 1970, Mohd Majid, 2005; Cohen, 2007). Guru-guru pendidikan Islam yang terpilih dikategorikan berdasarkan jantina, lokasi dan pengalaman mengajar di sekolah.

7.3 Instrumen Kajian

Instrumen kajian atau alat kajian yang digunakan dalam ujian ini adalah set soal selidik. Borang soal selidik ini terbahagi kepada dua bahagian. Pada bahagian I terdapat beberapa item berkenaan latar belakang responden. Pada bahagian II pula adalah instrumen yang terdiri daripada 30 soalan berkaitan persoalan tahap pelaksanaan amalan pengajaran secara perkongsian di dalam mata pelajaran pendidikan Islam. Soal selidik ini telah diubah suai daripada instrumen Pemantauan Jemaah Nazir 2015 ii) Soal selidik yang dilakukan di dalam amalan pengajaran berpusatkan pelajar menerusi mata pelajaran pendidikan Islam (Zakaria, 2011) iii) Instrumen penilaian pengajaran pendidikan Islam yang dibangunkan oleh Bahagian Pendidikan Islam dan Lembaga Peperiksaan Malaysia pada tahun 2017 Kesemua soal selidik ini telah diteliti terlebih dahulu untuk memastikan setiap responden telah mengikut arahan yang tepat agar dapat memberikan maklumat seperti yang diperlukan. Setelah berkeyakinan dengan keseluruhan item soal selidik, penyelidik telah menetapkan pengesahan pakar bagi item-item yang terdapat dalam instrument. Penyelidik telah memilih tiga orang pakar daripada pelbagai bidang seperti pakar pendidikan Islam, pakar pedagogi dan pakar metodologi kajian (Mohd Majid, 2005; Pallant J, 2010).

7.4 Pengumpulan dan Analisis Data

Dapatan menerusi data yang diperolehi ini dianalisis oleh penyelidik bagi menjawab persoalan kajian ini. Daripada data yang diperolehi adalah diharapkan penyelidik dapat mengenalpasti pelaksanaan amalan pengajaran secara perkongsian di dalam mata pelajaran pendidikan Islam. Setiap item soal selidik dari aspek kesahan dan kebolehpercayaan telah di analisis menggunakan Alpha Cronbach seperti dalam jadual di bawah:

Berdasarkan dapatan data Cronbach Alpha (CA) menunjukkan dapatan keseluruhan bagi setiap item adalah tinggi iaitu 0.8217. Menurut (Creswell, 2009), sekiranya nilai CA dalam lingkungan 0.7 sehingga 0.9, instrumen yang digunakan

adalah mempunyai kebolehpercayaan yang tinggi. Untuk itu, instrumen yang digunakan ini adalah boleh digunakan berdasarkan nilai CA yang diperolehi.

Jadual 2 Nilai Pekali Kebolehpercayaan Instrumen Soal Selidik

Pembolehubah	Nilai Alpha Cronbach
Perancangan	0.7727
Pelaksanaan	0.8905
Penghasilan	0.8020
Keseluruhan	0.8217

Keseluruhan data ini dikutip melalui perbincangan di antara pihak sekolah dengan penyelidik berdasarkan tatacara pengumpulan data. Penyelidik telah menetapkan tarikh yang bersesuaian untuk mengumpulkan data mengikut tarikh zon yang telah ditetapkan. Pengutipan soal selidik adalah seperti di dalam jadual berikut

Zon	Tarikh Kutipan
Zon Perak Utara	1-10 Oktober 2018
Zon Perak Tengah	11-21 Oktober 2018
Zon Perak Selatan	22-30 Oktober 2018

Skala Likert lima mata telah digunakan dalam kajian ini. Kaedah skor yang digunakan ialah Sangat Tidak Setuju (STS) dengan skor 1 mata, Tidak Setuju (TS) dengan skor 2 mata, Kurang Pasti (KP) dengan skor 3 mata, Setuju (S) dengan skor 4 mata dan Sangat Setuju (SS) dengan skor 5 mata. Data yang diperolehi ini di analisis menggunakan statistik deskriptif yang melibatkan kekerapan dan peratusan.

8.0 ANALISIS DATA

Data telah di ringkaskan dan di analisis berdasarkan jadual 3 berdasarkan analisis frekuensi dan peratus untuk jantina, lokasi, latar belakang keluarga dan taraf akademik pelaksanaan kaedah perbincangan menerusi mata pelajaran pendidikan Islam.

Jadual 3 Jantina, Lokasi, Latar Belakang Keluarga dan Taraf Akademik di Sekolah

Pemboleh Ubah		Frekuensi	Peratus
Jantina	Lelaki	136	54.61
	Perempuan	249	45.38
Lokasi	Luar Bandar	197	51.16
	Bandar	188	48.83
Taraf akademik	Diploma	112	29.09
	Ijazah Sarjana Muda	190	49.30
	Ijazah Sarjana	83	21.55

Berdasarkan jadual ini, jantina bagi guru yang terlibat dalam kajian ini adalah terdiri daripada 136 lelaki dan 249 perempuan dengan majoritinya berumur di dalam lingkungan 25-50. Ini menunjukkan kebanyakan guru berada pada tahap produktif untuk memahami dan mengamalkannya. Data ini juga membuktikan guru perempuan lebih ramai berbanding guru lelaki an merupakan perkara kebiasaan pada waktu ini di mana apa juga bidang, perempuan mengatasi lelaki

Bagi kategori kedudukan akademik, di dapati ramai guru yang berada pada tahap Ijazah Sarjana Muda ini menunjukkan tahap pengetahuan guru berada pada tahap yang baik dalam proses mempertingkatkan tahap komitmen berkaitan pengamalan pengajaran yang berkesan. Berdasarkan dapatan ini juga

membuktikan guru berkeupayaan tinggi untuk menerapkan kaedah perkongsian ini dalam pengajaran. Peningkatan pengetahuan boleh dilaksanakan melalui kursus-kursus yang dihadiri, bengkel-bengkel dan pembacaan yang meluas. Bagi kategori kedudukan akademik lain seperti Ijazah Sarjana dan Diploma, di dapati guru yang mempunyai taraf pendidikan tersebut adalah seramai 112 orang peringkat diploma dan 83 orang peringkat ijazah sarjana.

Untuk kategori lokasi sekolah di dapati guru yang terlibat dalam kajian ini adalah terdiri daripada lokasi luar bandar seramai 197 orang dan bandar seramai 188 orang. ini menggambarkan keseimbangan di antara jumlah guru dan ini tidak akan mewujudkan permasalahan dalam pelaksanaan amalan perkongsian di dalam pengajaran ini disebabkan tahap pendedahan mengenai konsepnya adalah seiring di antara lokasi bandar dan luar bandar.

9.0 DAPATAN KAJIAN

Huraian berdasarkan analisis deskriptif iaitu min serta gambaran setiap item kajian.

Jadual 4 Dapatan Keseluruhan Kajian

Pernyataan	Purata Min	Tahap
Tahap perancangan melaksanakan perkongsian.	4.46	Tinggi
Tahap pelaksanaan melaksanakan perkongsian.	4.41	Tinggi
Tahap penilaian melaksanakan perkongsian	4.41	Tinggi
Purata	4.44	Tinggi

10.0 PERBINCANGAN

Perbincangan berkaitan hasil dapatan kajian adalah berdasarkan komponen tahap perancangan, pelaksanaan dan penghasilan.

10.1 Dapatan Kajian Pendekatan Perkongsian dari Aspek Perancangan

Pengkaji mendapati pengaplikasian kaedah perkongsian dalam mata pelajaran pendidikan Islam dari aspek kesediaan guru berada pada tahap tinggi dengan purata min (4.43). Berdasarkan dapatan kajian bagi kesediaan melaksanakan perkongsian mencatatkan peratusan min yang tertinggi adalah guru yang sentiasa menetapkan objektif berdasarkan analisis yang dilakukan terhadap tajuk yang telah di ajarkan sebelum. Ini membuktikan guru sentiasa mengambil berat objektif yang ditetapkan dan seharusnya berdasarkan tahap keupayaan pelajar yang di dapati daripada pencapaian pembelajaran sebelumnya (Siti Marlina Sabran, 2013). Ini menunjukkan elemen kesediaan guru dalam melaksanakan perkongsian sentiasa diberi penekanan oleh guru pendidikan Islam di dalam bilik darjah agar kefahaman pelajar dapat dipertingkatkan. Namun penambahbaikan yang perlu dijalankan adalah kesediaan untuk guru untuk membentuk perkongsian berasaskan BBM yang perlu digunakan di dalam pengajaran kerana kefahaman pelajar dapat dihasilkan dan dibentuk (Zuraidah Ramdzan, 2013). Dari segi keseluruhannya, kajian ini mendapati wujud pengamalan yang tinggi dalam tahap perancangan dalam melaksanakan komponen perkongsian.

10.2 Dapatan Kajian Pendekatan Perkongsian dari Aspek Penghasilan

Tahap perkongsian yang membentuk penghasilan yang berkesan mencatatkan purata min (4.40). Berdasarkan dapatan kajian bagi komponen penghasilan daripada perkongsian mencatatkan peratusan min yang tertinggi adalah pelajar

melakukan dapat menghasilkan refleksi (muhasabah) daripada perkongsian yang dilaksanakan. Ini membuktikan keupayaan guru memberi kebebasan kepada pelajar untuk melakukan perkongsian berasaskan bimbingan bagaimana perbincangan dapat dilaksanakan, namun proses ini akan terjejas sekiranya pelajar tidak memahami bagaimana proses perkongsian ini dapat dilaksanakan.

Oleh itu, kajian ini membuktikan, masih terdapat pelajar tidak memahami dengan jelas bagaimana perkongsian yang dilaksanakan oleh guru akan dapat membentuk kefahaman yang lebih baik oleh pelajar. Namun perubahan kepada sistem secara konvensional kepada sistem secara pengajaran abad ke 21 bukanlah perkara yang mudah untuk dilaksanakan kerana ini memerlukan kesepaduan keseluruhan sistem termasuk dasar, pentadbiran dan proses pelaksanaan (Kamarul Azmi Jasmi, et al, 2010). Secara kesimpulannya menerusi tinjauan awal ini mendapati sememangnya wujud tahap pengajaran secara perkongsian yang diaplikasikan oleh guru dan bertepatan dengan amalan pengajaran berorientasikan murid.

10.3 Dapatan Kajian Pendekatan Perkongsian dari Aspek Pelaksanaan

Guru-guru mengaplikasikan pendekatan perkongsian pada peringkat pelaksanaan berada pada tahap yang tinggi dengan purata min (4.39). Berdasarkan dapatan kajian bagi komponen pengamalan kaedah perkongsian mencatatkan peratusan min yang tertinggi adalah pelajar sentiasa ditekan oleh guru untuk mengamalkan budaya ikhlas, jujur dan amanah dalam setiap perbincangan terutama di bilik darjah. Ini membuktikan guru mementingkan pengamalan perkongsian yang berkesan memerlukan pengaplikasian sikap yang berteraskan sifat-sifat mahmudah nilai-nilai kebaikan. Ini membuktikan penerapan perbincangan oleh guru pendidikan Islam di dalam kelas menyebabkan pelajar lebih memahami untuk mengaplikasikan pembelajaran yang dipelajari (Rosnani Hashim, 2012) Namun penambahbaikan yang perlu dijalankan adalah berkaitan pelajar diberikan panduan untuk mengamalkan konsep perkongsian yang bertepatan dengan asas pendidikan Islam kerana berdasarkan analisis, guru kurang memberi panduan secara jelas bagaimana kaedah perkongsian dapat dilaksanakan dengan tepat.

10.4 Dapatan Keseluruhan

Dapatan daripada hasil soal selidik yang dijalankan, tahap pelaksanaan kaedah perkongsian oleh guru telah mencatatkan min yang tinggi iaitu (4.43). Ini terhasil daripada dapatan bagi komponen perkongsian dari aspek perancangan yang mencatatkan min (4.45), manakala bagi komponen perkongsian dari aspek pelaksanaan mencatatkan min (4.44) manakala bagi komponen perkongsian dari aspek penghasilan yang mencatatkan min (4.40).

Ini menunjukkan wujudnya amalan perkongsian di kalangan guru pendidikan Islam berasaskan orientasi kepada amalan mata pelajaran pendidikan Islam namun beberapa penambahbaikan perlu dilakukan seperti penerapan berkaitan ganjaran sekiranya melakukan amalan dengan ikhlas melalui contoh teladan pelajar sesama pelajar, pengendalian sesi perkongsian di kalangan pelajar dan penilaian yang dilakukan guru di kalangan pelajar (KPM, 2014). Berdasarkan keberkesanan ini momentum pelaksanaan ini perlu diteruskan dan diperluaskan seperti yang dihasratkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia. Selain itu menerusi kajian ini keupayaan pelajar memahami konsep, amalan dan pelaksanaan akan dapat diwujudkan dan dihasilkan (Asmawati Suhid, & Fathiyah Mohd Fakhruddin, 2012).

Berdasarkan hasil kajian ini, cadangan bagi kajian adalah berdasarkan beberapa penambahbaikan di peringkat PdPc hendaklah menekankan aspek-aspek yang berikut iaitu, aktiviti-aktiviti yang dilaksanakan seperti penyampaian kefahaman yang jelas. Selain itu, kepelbagaian aktiviti-aktiviti yang menekankan

kepada penumpuan untuk mencapai objektif pengajaran. Selain itu, elemen penyediaan perlu dipertingkatkan dan dipelbagaikan seperti adakah pelajar tahu tentang sesuatu tugas manusia apabila dihidupkan di atas muka bumi ini? Adakah tugas itu sesuai dan sejajar dengan tahap keupayaan pelajar? Adakah tugas yang diberi itu ada kaitannya dengan arahan yang terdapat di dalam Al-Quran? adakah amalan yang dilakukan itu hasil daripada inisiatif pelajar sendiri, atau disebabkan arahan daripada guru? Semua persoalan ini menjadi pendorong kepada pelajar dalam meningkatkan asas kefahaman dan seterusnya menghayati akidah yang berbetulan dengan syariat Allah s.w.t (Noor Hisham Md Nawwi)

11.0 RUMUSAN

Rumusannya keseluruhan daripada dapatan kajian ini dapat mengukuhkan dan memantapkan isi kandungan tahap kefahaman di kalangan pelajar dalam mata pelajaran pendidikan Islam dan menfokuskan kepada terma-terma penting khususnya berkaitan pemikiran aras tinggi di dalam isi kandungan serta beberapa persoalan-persoalan baru berasaskan konsep perkongsian

12.0 RUJUKAN

- Ab Halim Tamuri & Mohammad Khairul Azman AJuhary. (2010). Amalan pengajaran guru Pendidikan Islam berkesan berteraskan konsep "muallim". *Journal Islamic and Arabic Education* 2(1) 43-56.
- Amabile, Hennessey, B. A, and, T. M. (2010). Creativity. *Annual Review of Psychology*; 61, 569-598.
- Ahwani, Ahmad Fuad. (1995). *At-tarbiyah fil Islam aw atta'lim fi ra'yi al-Qabisi*. Qahirah; Dar Ihya' al-Kutub al-A'rabiyyah
- Al-Qabisi, Abu Hassan Ali Muhammad Khalaf. (1955). *Al-risalah al-mufassalah lilahwal al-muta'alimin wa ahkam wa muta'alimin*. Kaherah; Dar Ehya' al-Kutub al-Arabiyyah
- Asmawati Suhid, dan Fathiyah Mohd Fakhruddin, (2012) [Gagasan pemikiran falsafah dalam pendidikan Islam: hala tuju dan cabaran](#). *JIAE: Journal of Islamic and Arabic Education*, 2 (4). pp. 57-70. ISSN 1985-6236
- Azhar Ahmad. (2006). Strategi pembelajaran pengaturan sendiri pendidikan Islam dan penghayatan akhlak pelajar sekolah menengah. Tesis Ph.D. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia
- Brookhart, S. (2010), *How to Assess Higher Order Thinking Skills in Your Classroom*, ASCD
- Cohen, J. Lawrence Manion and Keith Marrison (2007). *Research Method in Educatio*. London; Routledge, Francais and Taylor Group
- Creswell, J. W. (2009). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson Education, Inc.
- J. Pallant. (2010). *SPSS Survival Manual A Step by Step Guide to Data Analysis using SPSS for Windows ,4rd Edition*, Crows West, New South Wales.
- Kamarul Azmi Jasmi, Ab. Halim Tamuri, dan Mohd Izham Mohd Hamzah. (2010). Faktor pentadbir dan pengetua dalam kecemerlangan guru cemerlang Pendidikan Islam dan guru di sekolah menengah: satu kajian kes. *JIAE: Journal of Islamic and Arabic Education*, 2 (1). pp. 13-20. ISSN 1985-6236.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2014), *Buku dasar elemen kemahiran berfikir aras tinggi (Kurikulum)*. Putrajaya: Bahagian Pembangunan Kurikulum.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2014), *Buku dasar elemen kemahiran berfikir aras tinggi (Pedagogi)*. Putrajaya: Bahagian Pembangunan Kurikulum

- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2014), Buku dasar elemen kemahiran berfikir aras tinggi (Pentaksiran). Putrajaya: Bahagian Pembangunan Kurikulum
- Khalid, T. (2010). An Integrated Inquiry Activity in an Elementary Teaching Methods Classroom. *Science Activities: Classroom Projects and Curriculum Ideas*.
- Krejciec, R.V & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities, education and psychological measurement, 30: 608-619.
- Mohd. Majid Konting (2005). "Kaedah Penyelidikan Pendidikan." Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka. Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Noor Hisham Md Nawati. (2011). Pengajaran dan pembelajaran: penelitian semula konsep-konsep asas menurut perspektif gagasan Islamisasi ilmu moden. Kongres pengajaran dan pembelajaran; Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Partnership for 21st Century Skills. (2010). *Beyond the Three Rs: Voter Attitudes Toward 21st Century Skills*. Tucson, AZ.
- Rosnani Hashim. (2012). Rethinking Islamic Education in Facing the Challenges of the Twenty-first Century. *American Journal of Islamic Social Sciences*, 22(4): 133-147
- Saavedra, A. & Opfer, V. (2012). Learning 21st-century skills requires 21st-century teaching. *Phi Delta Kappan*, 94(2), 8-13.
- Siti Marlina Binti Sabran. (2013). Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) pelajar tingkatan lima dalam penyelesaian matematik. Johor Bharu: Universiti Teknologi Malaysia.
- Sukiman Saad, Noor Shah Saad, Mohd Uzi Dollah. (2013): Pengajaran kemahiran berfikir: persepsi dan amalan guru matematik semasa pengajaran dan pembelajaran di bilik darjah: *Jurnal Pendidikan Sains dan Matematik Malaysia*, Tanjung Malim; Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Wan Mat bin Sulaiman dan Hjh Norkhairiah Binti Pg Hj Hashim. (2011). Aplikasi kemahiran berfikir dalam pengajaran Pengetahuan Agama Islam. *Journal of Applied Research in Education*, Vol 15, No.1 & 2, 2011, pp.43-58.
- Zakaria Abdullah. (2011). Pengajaran dan pembelajaran berpusatkan pelajar dalam pendidikan Islam di sekolah menengah kebangsaan di Malaysia. (Tesis Kedoktoran). Universiti Kebangsaan Malaysia, Selangor, Malaysia.
- Zuraidah Binti Ramdzan@Ramban. (2013). Kesiapan, amalan dan strategi pengajaran pendidikan Islam Kurikulum Standard Sekolah Rendah Tahun Satu (KSSR). Johor Bharu. Universiti Teknologi Malaysia.